

Dukatenburg 90-04
3437 AE Nieuwegein
Telefoon: 030 – 603 27 97
Fax: 030 – 634 20 40
www.avmmetselwerken.nl

Aan de Tweede Kamer der Staten Generaal
T.a.v. de griffier van de vaste kamercommissie van
Financiële Zaken
Postbus 20018
2500 AE DEN HAAG

Datum
3 december 2009

Ons kenmerk
AVM/2009/9397

Onderwerp
Gevolgen Kredietcrisis voor de
Metselbranche

Geachte heer, mevrouw,

In de Nederlandse samenleving ontstaat, als gevolg van de wijze waarop de discussie over de gevolgen van de kredietcrisis wordt gevoerd, meer en meer onrust en neemt het vertrouwen in de Nederlandse economie af, ondanks dat vanuit de overheid al verschillende maatregelen zijn genomen, dan wel aangekondigd zijn.

De maatregelen van de overheid zijn, voor wat de bouwnijverheid betreft, gericht op grote projecten: nieuwbouw van ziekenhuizen, verzorgingstehuizen, scholen en infrastructurele werken. Echter, dit zijn goede maatregelen voor het midden en groot bouwbedrijf, maar niet voor de mkb gespecialiseerde aannemer.

De gevolgen voor de Nederlandse economie en daarmee voor de samenleving beginnen zich duidelijk en in toenemend tempo in de metselbranche af te tekenen.

Door de kredietcrisis moeten nieuwbouwplannen in het gehele land worden uitgesteld. Banken zijn uiterst voorzichtig met het verstrekken van hypotheek waardoor de verkoop van nieuwe woningen tot stilstand komt. Als gevolg hiervan is uiteraard ook de verkoop van bestaande woningen gestagneerd, waardoor ook de renovatie en verbouwwerkzaamheden sterk zijn verminderd.

In toenemende mate ontvangen wij signalen uit onze achterban over het op korte termijn ontbreken van metselwerkzaamheden. Dit heeft tot gevolg dat de bedrijven niet anders kunnen dan een groot gedeelte van het personeel het ontslag te moeten aanzeggen.

Wij hebben een enquête onder 10 geselecteerde lidbedrijven (regionaal verspreid) uitgezet. De enquête is maandelijks door deze bedrijven ingevuld. De resultaten van de enquête zijn weinig hoopgevend:

- ① de orderportefeuille is met meer dan 50% afgenomen
- ② de prijzen snel dalen en op dit moment zelfs 50% onder de kostprijs/loonkosten liggen
- ③ de concurrentie is zeer groot met name door zzp-er en buitenlandse zzp-ers die door detacheerders/uitzendbureau's bij hoofdaannemers te werk worden gesteld
- ④ het werknemersbestand met meer dan 50% is/zal afnemen door gedwongen ontslagen.
- ⑤ de opdrachtgever/hoofdaannemer hanteert een betalingstermijn van gemiddeld 5 maanden

Dukatenburg 90-04
3437 AE Nieuwegein
Telefoon: 030 – 603 27 97
Fax: 030 – 634 20 40
www.avmmetselwerken.nl

In een tijd dat er nagenoeg geen metselwerkzaamheden aanwezig zijn, worden ook geen nieuwe leerlingen meer opgeleid. Dit zal grote gevolgen hebben voor de continuïteit van de metselbedrijven in de toekomst.

De metselbranche heeft jaren geïnvesteerd in het opleiden van jeugdige werknemers. Deze nu vakbekwame metselaars komen in de WW terecht en het is nog maar de vraag of zij nog op de arbeidsmarkt beschikbaar zijn als de economie weer gaat opleven.

De concurrentie is op dit moment zeer groot. Werken die nog worden uitbesteed worden tegen 50% van de uurloonkosten aangeboden.

Uit onderzoek blijkt dat er zeker 100.000 zzp-ers in de bouwnijverheid werkzaam zijn. Deze zzp-ers nemen nu werk aan tegen gemiddeld € 17,50 per uur en in het noorden van het land worden al tarieven van € 13,50 gehanteerd.

Hoofdaannemers maken naar onze mening misbruik van de situatie door bedrijven tegen elkaar uit te spelen om het werk tegen de laagste prijs uit te besteden. Het leveren van kwaliteit en veilige werkomstandigheden spelen geen rol meer.

De concurrentie zal zeker nog toenemen indien de 2^e Kamer akkoord gaat met de door de heer Ten Hoopen ingediend voorstel om werklozen een eigen bedrijf te laten starten met behoud van een jaar (i.p.v. een half jaar) WW-uitkering.

Uit het voorgaande mag duidelijk zijn dat de metselbranche tegen deze concurrentie niet is opgewassen en wij vrezen voor het voortbestaan van veel bedrijven indien er geen maatregelen worden genomen. Dit zal uiteraard gevolgen hebben voor de toekomstige woningbouw.

Om die reden doen wij een beroep op u om realisatie van nieuwbouwplannen van rijkszijde te faciliteren en met name de aanbesteding van kleinschalige woningbouwprojecten aan te bevelen. Op deze wijze heeft niet alleen het midden en grootbedrijf een kans, maar wordt ook de metselbedrijven de mogelijkheid geboden om in samenwerking met andere gespecialiseerde aannemers in combinatie een werk aan te nemen.

Wij vrezen voor het voortbestaan van veel bedrijven in de metselbranche indien er geen maatregelen worden genomen. Dit zal uiteraard gevolgen voor de toekomstige woningbouw hebben.

Vanuit economisch oogpunt ligt hier een kans om de werkgelegenheids-spin off voor de gespecialiseerde metselbedrijven, veelal mkb, in deze tijden van crisis te versnellen.

Wij zijn graag bereid om met u van gedachten te wisselen en tot een mogelijk oplossing te komen.

Hoogachtend,

Aannemers Vereniging Metselwerken (AVM)

Ing. H. Klein Poelhuis,
voorzitter.